

III. SOSYAL GELİŐMELER

A. NÜFUS

22 Ekim 2000 tarihinde yapılan Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre Türkiye'nin nüfusu 67.803.927 kişi olarak belirlenmiştir. 1985-1990 döneminde % 2,2 olan yıllık ortalama nüfus artış hızı, 1990-2000 döneminde % 1,8'e gerilerken, 1990 yılında 73 olan nüfus yoğunluğu 2000 yılında 88'e yükselmiştir. 2003 yılında nüfusumuzun 70.712 bin kişi, nüfus yoğunluğunun 92 olduğu tahmin edilmektedir (Tablo 105).

Tablo 105: Türkiye Toplam Nüfusu ve Yıllık Nüfus Artış Hızları

Sayım Yılı	Nüfus	Yıllık Nüfus Artış Hızı (%)	Nüfus Yođunluđu (Kiři/km ²)
1950 (1)	20.947.188	2,2	27
1955 (1)	24.064.763	2,8	31
1960 (1)	27.754.820	2,9	36
1965 (1)	31.391.421	2,5	41
1970 (1)	35.605.176	2,5	46
1975 (1)	40.347.719	2,5	52
1980 (1)	44.736.957	2,1	58
1985 (1)	50.664.458	2,5	66
1990 (1)	56.473.035	2,2	73
2000 (1)	67.803.927	1,8	88
2000 (2)	67.420.000	-	-
2001 (2)	68.529.000	1,6	89
2002 (2)	69.626.000	1,6	90
2003 (2)	70.712.000	1,5	92

Kaynak: DİE, DPT

(1): Genel nüfus sayımı sonuçlarıdır.

(2): Yıl ortası nüfus tahminidir.

Ülkemizde 1985 yılında yapılan Genel Nüfus Sayımı'nda ilk defa şehir nüfusunun köy nüfusundan fazla olduğu görülmüştür. 2000 yılı Genel Nüfus Sayımı'nda da toplam nüfusun % 64,9'unun şehirlerde, % 35,1'inin de köylerde yaşadığı tespit edilmiştir. Şehirlerde bulunan nüfus, köylerde bulunan nüfusa göre daha hızlı artmaktadır. 1990-2000 döneminde yıllık şehir nüfusu % 2,8 artarken, köy nüfusunun artış oranı % 0,3 düzeyinde kalmıştır. 2003 yılında toplam nüfusun % 60,9'unun şehirlerde, % 39,1'inin de köylerde yaşadığı tahmin edilmiştir. Buna göre yıllık şehir nüfusunda % 2,5 artış olurken köy nüfusunda değişiklik olmamıştır (Tablo 106).

Tablo 106: Şehir-Köy Nüfusları ve Yıllık Nüfus Artış Oranları

Sayım Yılı	Toplam Nüfus	Şehir			Köy		
		Nüfus	Yıllık Artış		Nüfus	Yıllık Artış	
			Oranı (%)	Oranı (%)		Oranı (%)	Oranı (%)
1950 (1)	20.947.188	5.244.337	25,0	2,2	15.702.851	75,0	2,1
1955 (1)	24.064.763	6.927.343	28,8	5,6	17.137.420	71,2	1,7
1960 (1)	27.754.820	8.859.731	31,9	4,9	18.895.089	68,1	2,0
1965 (1)	31.391.421	10.805.817	34,4	4,0	20.585.604	65,6	1,7
1970 (1)	35.605.176	13.691.101	38,5	4,7	21.914.075	61,5	1,3
1975 (1)	40.347.719	16.869.068	41,8	4,2	23.478.651	58,2	1,4
1980 (1)	44.736.957	19.645.007	43,9	3,0	25.091.950	56,1	1,3
1985 (1)	50.664.458	26.865.757	53,0	6,3	23.798.701	47,0	-1,1
1990 (1)	56.473.035	33.326.351	59,0	4,3	23.146.684	41,0	-0,6
2000 (1)	67.803.927	44.006.274	64,9	2,8	23.797.653	35,1	0,3
2000 (2)	67.420.000	39.815.727	-	-	27.604.273	-	-
2001 (2)	68.529.000	40.881.741	59,7	2,6	27.647.259	40,3	0,2
2002 (2)	69.626.000	41.953.824	60,3	2,6	27.672.176	39,7	0,1
2003 (2)	70.712.000	43.033.989	60,9	2,5	27.678.011	39,1	0,0

Kaynak: DİE, DPT

(1): Genel nüfus sayımı sonuçlarıdır.

(2): Yıl ortası nüfus tahminidir.

B. İSTİHDAM

2002 yılında 23.818 bin olan sivil işgücü 2003 yılında % 0,7'lik düşüşle 23.640 bine gerilemiştir. Ekonomide yaşanan olumlu gelişmelere rağmen sivil istihdam % 1'lik düşüşle 21.354 binden 21.147 bine gerilemiştir. İşsiz sayısı % 1,2'lik artışla 2.464 binden 2.493 bine yükselmiştir. 2002 yılında % 10,3 olan işsizlik oranı, 2003 yılında % 10,5'e yükselirken, eksik istihdam oranı % 5,4'den % 4,8'e gerilemiş, böylece işsizlik ve eksik istihdam nedeniyle atıl işgücü oranı 0,4 puanlık düşüşle % 15,3 olmuştur (Tablo 107).